

MŰSZAKI LEÍRÁS

Meglévő állapot elemzése, problématerkép

Újpalota városrész központja jelenlegi állapotában **nem felel meg azoknak az elvárásoknak**, melyeknek egy aktív közösségi funkciókkal bíró, kulturális-, szolgáltató és kereskedelmi szerepkört egyaránt betöltő központnak kellene. Ugyanakkor a terület **adottságai kedvezőek**, pozíciója, mérete, és meglévő növényállománya miatt a **fejlesztési lehetőségek széles skálája** áll rendelkezésre ahhoz, hogy ezen adottságokra építve, a teret **Újpalota sokoldalú, színes és barátságos központjává** tegyünk.

A tervezési területet DK, DNy irányban közvetlenül panelházas lakóterületekhez kapcsolódik, míg az ÉK-i és az ÉNy-i oldalon jelentős, tömegközlekedést is bonyolító utak határolják. A két út közül a **Zsókovári utcai oldalon figyelhető meg közvetlenebb, élő gyalogos kapcsolat** az utca túloldalán lévő beépítés felé. Ennek az az oka, hogy a Nyírpalota úttal ellentétben itt a beépítés térben is közelebb van, és zömmel **ezen az utcán található a környék kereskedelmi és szolgáltató funkciót betöltő épületei**. A villamos-, és buszmegállók, valamint a D-re elhelyezkedő lakóövezet között a parkon át jelentős gyalogos átközlekedés figyelhető meg, a Nyírpalota úti megálló az átvezető gyalogutak egyik gyűjtőpontja.

A városrész **nagy közterületi zöldfelületekkel kialakított lakótelepi övezet**. Jelenleg a közel 1,8 ha nagyságú tervezési terület is jellemzően növényzettel fedett, „átjáró-park”. A lakóépületek közötti közhasználatú, intézményi, és vonalas jellegű **zöldfelületek magas területaránya** az egész városrész arculatát –pozitívan- meghatározza. Az intenzív növényzet a lakások leáryékolása, és a jó levegő miatt jótékony adottság, ugyanakkor **ma már nem az árnyékos területek, hanem az egybefüggő, napos, áttekinthető, tágas teresedések kezdenek hiányozni a lakótelepek környezetéből**.

Az **ökológiai előnyök** mellett az is szembevetendő, hogy ezek a területek **funkcionális kínálat szegényes**, leginkább nagy, alig tagolt fásított gyepfelületekkel találkozhatunk. Ebbe a rendszerbe simul bele tervezési területünk, amely azonban már mutatja a „főtérre válás” bizonyos jeleit (a művelődési ház ittléte, a vendéglátás megjelenése, szökőkút, stb.). A **többfunkciós főtér azonban még hiányzik**, ez a frekvenciált helyzetben lévő terület is leginkább csak egyike a környék számos nagyobb összefüggő, koros fákkal sűrűn benőtt zöldfelületének. A túl intenzív növényzet a terület belsejét elrejt, karakterét elfedi. Ez a „rejtőzködés” egy főtér esetében ilyen mértékben nem indokolt.

KÖZÖSSÉGI HÁZ

A **jelenlegi közösségi ház pozícióját**, épülettömegét, és bejáratát tekintve is **előnytelen** szituációban áll a lakóépületek közvetlen közelében. Az épület az É-i irányban lévő sávházhoz képest annyira közel helyezkedik el, hogy a magassága, kubusa apró pavilonnak érződik. **A bejárat** gyakorlatilag **háttal fordít** a jelenlegi teresedésnek, illetve a parknak. Ugyanakkor **az épület** közvetlenül **rá van „tolva”** a tömbbelső felé, mely nagyobb tömeg feltorlódásakor balesetveszélyes helyzeteket idézhet elő. Lényegében **az épületet** idelátogatóként **nem lehet felismerni**, megjelenése nem sugallja a funkcióját, akár egy a lakótömb belsejébe betelepült varroda vagy iroda is lehetne. **A ház problémájának megoldását** szerintünk a sávházak talpától való **„kiszabadítása” jelentheti**. Ennek egyik módja lehetne, ha az épület nyugati irányba bővülne, illetve hogy ha vertikálisan erősödne, vagyis emeletréépítés készülne. Ezt a lehetőséget alaposan megvizsgálva szerkezeti problémák és a körülötte lévő nagy fák közelsége miatt elvetettük. A szerkezet felfelé csak jelentős erősítéssel bővíthető. Alapterületi bővítés, mely érdemben segítené a ház „kiszabadulását”, csak két idős fa kivágásával lenne lehetséges. „Egy harminc éves fának viszont pont harminc év kell, hogy egy harmincéves fa legyen belőle.” - még ha a kivágása nemes célt szolgálna is. Fentiek alapján a **meglévő művelődési ház elbontása mellett döntöttünk**.

Kevés parkolóhely van a területen még a lakások kiszolgálására is, különösen ha figyelembe vesszük a területen lévő művelődési ház, cukrászda, és áruház parkolóigényét is. A jelenlegi közlekedési rendszert, a határoló utcákat és a lakótelep szerkezetét figyelembe véve célszerű a felmerülő többlet parkolóigényt a terület keleti részén a meglévő parkolók bővítésével kialakítani, mely gondolat szintén a meglévő művelődési ház bontását erősíti.

CUKRÁSZDA

Az épület a művelődési ház és az élelmiszerbolt közt helyezkedik el. **Tömegformálása** nem illeszkedik a környezetéhez, már-már **bántóan idegen**, még akkor is, ha próbált valamelyest hasonulni a buszmegállók melletti pavilonokhoz. A „szögletes” lakótelepek közösség funkcióinak bővítésére jó irány volt a '80-as években a más karakterű épületekkel való kiegészítés melyre kiemelkedő példa a Ferencz István által tervezett Újpesti Művelődési Központ ('83-'86), mintegy

puhítva a szikár lakótömböket. Ennek ellenére a tervezési területen ez az irány nem hozott kifinomult eredményt, feltehetően a nem egy korban és nem egy tervező által tervezett különböző funkciójú épületekkel. Mely épületek közül a **cukrászda** épülete **kakukktójásként különül el** formájával és anyaghasználatával is. A tervezési terület kedvezőtlen **peremén helyezkedik el** a ház. Az épület kultúrált, a térhez kapcsolódó fedett fogyasztóterasszal való bővítése csak a meglévő helyzet még bonyolultabb leképezéseként lenne értelmezhető. **Az épület lebontását javasoljuk.**

BUSZMEGÁLLÓ - PAVILON

Nyírpalota utca

A Nyírpalota utcai **buszmegálló** és az arra rákapcsolódó **pavilon** a terület és a kialakult közlekedési szisztéma szempontjából is **előnyös helyen található**, mintegy a **terület kapuját képezi** nyugati irányból, és jelenlegi kialakításával is kulturált **megérkezést** - indulást **biztosít a térre** közlekedők számára. Ugyanakkor a terület egyik kiemelkedő részén elhelyezkedő **épület nem kellőképpen karakteres**, mintegy ellaposodik az építése óta megemelkedett magasságú növényzet árnyékában. A különféle funkciók egyre cserélődő bérlői miatt a **homlokzati megjelenése** az épületnek **elaprózódott**. A főút felőli homlokzatán a parabolaantennától a grafiti szerű homlokzati cégéren keresztül sok minden megtalálható. Mára az amúgy még érdekesnek is mondható épület karikatúrikus jellegű lett. Szemmel láthatóan a **pavilonok kínálatára igény van**, azok minden lehetséges módon igyekeznek kifolyni az épületen belüli szűk terekből a kis tér irányába. Az épületek néhány előnyén kívül, amik a **szűkösségük miatt nem használhatók ki** teljesen, egy nagy **hátránnyal is rendelkeznek**. Nem nyílnak ki a keleti oldaluk felől lévő belső tér irányába, csak a buszmegálló felé. Lényegében a **“hátsójukat” mutatják a tér irányába**. Feltétlenül javasolt az épületek alapterületének bővítése, főként a raktározás, kiszolgálás funkcióinak tekintetében.

Zsókavár utca

A Nyírpalota utcai buszmegálló környékéhez képest, a Zsókavár utcai megállóhoz kapcsolódó **pavilon épületek az egy pontba sűrűsödésük** és a magas lakóépület tövébe szorulásuk miatt **jelentéktelen melléképületeknek tűnnek**. Lényegében elvesznek a magas növényzetben. **Megtörik az utca tágas nagyvonalúságát**, pont ott szűkítik be az utcakeresztmetszetet, ahol annak a legtagabbnak kéne lennie, a **buszmegálló környékén**.

ÁRUHÁZ

Az áruház épülete **méreteit** tekintve **illeszkedik** a körülötte lévő **domináns épületekhez**, ugyanakkor **homlokzati kialakítása** - megjelenése **nem egy díszterre való**. Ez köszönhető a benne lévő raktáráruházi funkciónak és az eredeti épület ipari csarnokokra kitalált szerkezeti rendszerének egyaránt. Az áruház előtti **bevásárlókocsik, és a bolt kiraktnélkülisége** kifejezetten **zavaróak**, a házra ragasztott rengeteg és túlzó monoton reklámfelirattal együtt. Az épület **díszterrehez való kapcsolása** nehéz feladat, de mindenképp **megoldandó**, különben a funkciója által amúgy is elszeparálódásra “hajlamos” épület leválik a díszterrről. Mivel a terület egyik jelentős épülete az áruház, ezért ez nem volna kívánatos sem rövid, sem hosszú távon.

Fejlesztési koncepció - épületek

ÚJPALOTAI KÖZÖSSÉGI HÁZ

A jelenlegi **közösségi ház elbontása után** a helyén **parkoló épül**. Az **új épületet** a terület **É-i részén** helyeztük el, mintegy folytatva a Zsókavár utcai lakóépület sor vonalát, ezzel **térfalat képezve** a díszteren. A **ház a tér kapujaként jelenik meg északi irányból**, és az épület mellett elhaladva juthatunk a díszterre. A telepítést a **megismerhető - megtalálható hely**, a minél nagyobb egybefüggő térfelület megtartása, és az **épület “elkerülhetetlen” központi** elhelyezése indokolta.

Ma, amikor a **fiatalok** generációjának a **kulturális ismereteit** javarészt az **internet**, a facebook és a google **teszi ki**, nagyon **fontosnak tartjuk**, hogy a **kultúra hagyományos hús-vér átélésének** a helyszíne a fiatalok számára is csábító, elérhető legyen. Olyan **épületet** terveztünk, ami egy **átlátszó burkon belülré** elhelyezett, **csábító** megjelenésű **testekből** áll. A testek **átlátszó csomagolása érdekessé teszi** őket a **kívülálló szemében**. A testek **felületén led kivetítő** lesz elhelyezve, mely hirdeti az aktuális kulturális programot, **villog**, mozog ha kell **felhívja magára a figyelmet**, mint egy bannerhirdetés. A **fiatal** facebookos talán **rákattan** a tartalomra, és **lájkolja majd**. Meg kell **fiatalítani** a **kultúrház közönségét** ahhoz, **hogy élni tudjon és fejlődve** közösségi házként funkcionálni. Az **épület réteges szerkezetű**, mint egy **hagyma**. **Legkülső** rétege maga a **díszter**, ami körülveszi az épületet nézelődő, kíváncsiskodó vagy remélhetőleg **bekívánckozó emberekkel**. A **következő réteg az üveghéj**, ami több helyen kinyílik vagy nyitva van és beengedi az érdeklődőt anélkül, hogy részt venne a dobozban zajló eseményen. Aztán az **átmeneti tér következik** az üveg és a következő tömör réteg közt. Ebben a **rétegben** kiállítások és egyéb, akár **populáris rendezvények** történhetnek. A réteg, ha akarjuk a **díszterrehez** - ha akarjuk a **dobozokban** rejlő tartalomhoz **kapcsolódik**. Az üvegszerkezeten keresztül kívülről nézve a csábító tömeg jelzi, hogy bent nyitott vagy “titkos” esemény zajlik. A **következő réteg a tömör dobozok** képében megjelenő **rendezvénytér**, mely magában rejti a ház szívéét: a **nagytermet**, ide már bátorság kell a belépéshez, mert bent

a hús - vér kultúra vár. A **következő** réteg a **dobozon belüli** testekben ismerhető fel, ahova már **csak a bennfentesek juthatnak be**, akik nem csak megismerni, hanem építeni is akarják a kultúráját.

A **földszinten** található a **nagyterem**, és az azt körülölelő **átmeneti tér**, mint **előcsarnok**. A **kávézó**, ami direktben kapcsolja össze a teret a házzal, és a **megérkezés terei** (recepció, jegyvásárlás, ruhatár). Az **alsó szinten**, mely a térszínhez képest alagsor, helyezkednek el a **táncterem**, melyek egy nagyobb **bevilágítódudvar** kialakításával kapnak természetes fényt. Ez az udvarka biztosítja a réteges szerkezetben az alagsorba tett **termék intimitását** és egyúttal a termék jó időben való **szabad térrel összekapcsolását** (teremnövekedés a részben fedett udvar irányába). Az alsó szinten található az **öltözők** közvetlen **feljáráttal a színpadra**. A táncterem előtt **pihenő** és **nézőterület** lett kialakítva, illetve ezen a szinten került elhelyezésre a **mosdó blokk**, mely az épületet szolgálja ki alapvetően, de nagyobb rendezvényekkor felügyelet mellett megnyitható a díztér számára is. A szinten található még a tó vízgépészete, és a hőközpont.

Az épület **emeletén** az **irodablokk** található és a nagyterem **technikai helyisége** valamint két **páholy** helyiség, és két levegőző **terasz**.

A **ház kontúrjaiban illeszkedik a környező lakóépületekhez**, de a **zömökebb** és **átlátszóbb** kialakítása miatt egyértelműen **különbözik tőlük**, ami a funkcióját tekintve kívánalom. Anyaghasználat: a térre tervezett egyéb jellemzően fehér beton épületekhez illeszkedő, de azoknál nemesebb anyagból, fehér kőből és üvegből készül az épület, a tetőfelület, mint ötödik homlokzat szintén fehér felületű, benne egy bevilágítóablakkal az előcsarnok felett.

Az épület déli üveghomlokzata előtt nagyméretű **vászonárnyékoló** lesz elengedhető, mely a térről nézve **kivetítőfelületként** tud majd funkcionálni. Illetve az épület előtt elhelyezett alkalmi **szabadtéri színpad háttérfelületét** tudja biztosítani.

A **vizuális kultúra térnyerése manapság tagadhatatlan**, ezt minden módon **segítenie kell egy modern közösségi háznak**. Az épületet olyanra formáltuk, hogy önmagában ne túl sok érzelmet közvetítsen, **a benne lévő tartalom által váljon érdekessé**. Különösen ha **belső tartalom ki tud vetülni a homlokzatra**, ahol a hatalmas kivetítőn a vizuális lehetőségeknek köszönhetően az épületben játszó színészlől pörögnek olyan közeli felvételek amik a mimikai részletekig engednek betekintést akár ötven méter távolságról, a téren ülve. Ezek a lehetőségek meg tudják újítani akár magát színjátszást is. A kivetítéssel összekapcsolt kultúra terjesztésre már volt egy pozitív példa Budapesten a neve Konstruktív.

CUKRÁSZDA

A meglévő **cukrászda elbontása** után a **felszabaduló területen parkoló bővítés** lesz, mind közlekedési, mind területfelhasználási szempontból a megfelelő helyen. Az új cukrászda épületét a **tér K-i térfalaként helyeztük el** olyan pozícióba, hogy vizuálisan és fizikailag egyaránt **lehatárolja a teret**. Az épület egyértelműen **levágja a sávházak és az áruház közti parkolóterületet**, ahol eddig zavaros szituációban a magas épületekhez szorulva helyezkedtek el a középületek. Ezzel a **terület "fellelegzik"** és **funkcionálisan szeparálódik**. Az épület alapkonceptiója illeszkedik a térépítészeti elemekhez, lényegében egy **önmagára visszaforduló elemelt (ellebegtetett) térfelület**, ahol a lefedés alatt kialakul a **cukrászüzem** egy fabetétes test és a **fogyasztótér** egy üveges test formájában. Illetve a fedés alatt térre néző fedett **fagyizóterasz** lesz. Az épület üvegezett cukrászda belsője a teljes üvegfelület eltolásával nyitott helyiséggé tehető, így ha az időjárás ehhez megfelelő a **cukrászda teljesen a tér részévé tud válni**. Az épület teste fehérre festett beton felület, mely anyaghasználatában illeszkedik a lakótelephez - ugyanakkor fehér színével el is különül tőle - "világítani" fog a téren. Ezenkívül üveg és fafelületek adják az épületkontúrú. A **ház alatt rejtett világítás lesz**, mely az ellebegtetést éjszaka még inkább kiemeli, egyúttal **színesíti a tévilágítást**.

NYÍRPALOTA UTCAI BUSZMEGÁLLÓ ÉS SZOLGÁLTATÓHÁZ

A **buszmegálló** környéke térépítészetileg **minimális átalakítással**, lényegében csak az új térhez igazítással **kerül átformálásra**. Ugyanakkor a területet kiszolgáló jelenlegi **butik sor teljes átépítése szükséges**. Az épület vonalvezetése megmarad a továbbiakban is, de a magastető elaprózott megjelenést megváltoztatnánk. A **magastető lebontása** után egy **új szint kerül az épületre**. Az **új szintben** a tervezett üzletek, kávézók kiszolgáló és **raktározó helyiségei lesznek** elhelyezve, fellazítva és átláthatóvá (**átjárhatóvá**) **téve** ezáltal a **földszinti** alapterületeket. Az emeletráépítéssel a meglévő épület elveszti pavilonjellegét, helyette egy **új karakterű épület keletkezik**, mely a **régi minden előnyét** (elhelyezkedés, funkció, térfal) **megtartja**. Az új épület ki és **elemelkedik a kis és közepes méretű fáktól**, jobban **láthatóvá**, erőteljesebbé **válik**. A **földszintjét** a buszmegálló oldali teresedés és a másik oldali **díztér irányába is áttörtre terveztük**, így az épület **kétarcúvá válik** és **nívósabb kávézó és szolgáltató** egységek tudnak megtelepedni benne. Az épület visszaforduló részébe a **kis tér irányából nyíló nyilvános illemhelyet** terveztünk, mely a kis és közepes téren megrendezett **rendezvényeket is ki tudja szolgálni**. A díztér irányába üvegezett bővítmény készül az épület elé, mely összhangba hozza az épület és a tér irányultságát, rendszerét, illetve bővíti a térszíni alapterületet - tágassá téve a jelenlegi szűkös üzleteket. Az épületben elhelyezhető, a **kis térre néző újságos és zöldséges**, a díztér aktívabb végét néző **kávézó**, mely a buszmegállóból is nyílik, és egy a nyugodt tavat és a művházat néző **tágas snack bár**.

ÁRUHÁZ

Az áruház épülete a jelenlegi tömör homlokzatának feloldására egy elő-építmény bővítést kap a tér irányába, mely az épületnek (új) **identitást ad, megjelöli** a főbejáratot, kijelöli **az épület elejét** (ami jelenleg nehezen értelmezhető - lényegében csak a bevásárlókocsik és a parkolók helyzete jelöli meg), valamint **elrejt a bevásárlókocsikat** a tér irányából nézve. Ez az **építészeti elem**, mely az **új térépítészeti karaktert** felvetíti az épület homlokzatára, **átmeneti teret képez** a tér és az áruház közt, segít szerethetővé tenni a nagyméretű épületet, egyben kirakatszerűvé teszi az áruház utcai homlokzatát, és lehetőséget ad egy későbbi másik funkciójú épület számára a tényleges kirakat kialakítására is. Nem utolsó sorban pedig szélfogóként és elötletként működik.

Térépítészeti koncepció

Az áhított **életől pezsgő városközpont** létrehozása csak a közösségi funkció erősítésén, a kulturális események feltételeinek jelentős javításán, és a szükséges közlekedési kapcsolatok biztosításán túlmutatóan, a megtartó erő növelésén keresztül valósítható meg. De a tér csak **úgy válhat működő esemény-, találkozó-, vagy pihenőtérre**, ha harmóniát tud teremteni a karakterét meghatározó városi beépítéssel, az őt magát is befoglaló térszöveggel is.

KÖZLEKEDÉSI RENDSZER

A **tér burkolatrendszerének tervezésekor** a jelenlegi közlekedési helyzetből indultunk ki. A környezetalakítás során figyelembe vettük a **közúti közlekedést**, a **tömegközlekedést**, valamint a területen és környékén lévő intézmények, üzletek, BKV megállók stb. helyzete által meghatározott, **a téren több irányban átvezető gyalogos forgalmat**.

A vizsgálatot, elemzést követően kialakított **új térstruktúra minden felmerülő gyalogos kapcsolatot biztosít**. A gyalogosok mozgását jelenleg a két tömegközlekedési csomópont (Zsókavár utcai villamos-, és buszmegálló, Nyírpalota úti buszmegálló), és a környező lakóépületek, intézmények pozíciója határozza meg. A legnagyobb gyalogos forgalmat a Zsókavár utcai gyalogátkelő bonyolítja, ez a park legfontosabb megközelítési iránya (és egyik indoka a közösségi ház pozicionálásának). **A jelenlegi átlós, sugaras rendszer helyett a fő irányok közötti kapcsolatot határozott, egyenes sémákkal biztosítottuk**, illetve **úgy kerestük meg a központi tér berendezési zónáinak helyét, hogy azok az átlós mozgásokat** (pl. Profi áruház irányába, taxi felállóhelyek, iskola felé) **ne akadályozzák**.

A tervezési programnak gyekeltünk úgy eleget tenni, hogy **a funkcióbővítő átépítés még rendezvények időszakában se korlátozza** jelentősen a rendezvénytől független **használatot**.

A Nyírpalota út és a Zsókavár utca sarkánál lévő **gyalogátkelő és a park belseje között jelenleg hiányzó kapcsolatot** a zebránál induló széles sémával **megteremtettük**. Szintén szükségesnek láttuk a déli oldalon lévő taxi állomás és a tér közötti közvetlenebb kapcsolat megteremtését. A tervezett **útrendszer több helyen is átjárást biztosít** a déli oldalán lévő utca irányába. Tervezési területen kívüli javaslat a Nyírpalota úttal párhuzamos járda kiépítése a tér déli határán túl lévő parkoló átalakításával. A tér átépítése, a Közösségi Ház bővítése a jelenleg a tér szélén (az ABC körül és a Közösségi Ház mellett) található **parkolóhelyek számának növelését is megköveteli**. Az elbontandó épületek helye alkalmas a szükséges **új, 60 férőhelyes parkoló** kialakítására. A **Zsókavár utcai buszmegállót** északnyugat felé, a **gyalogátkelőhely utáni szakaszra helyeztük át, lerövidítve a két vonalon átszállással közlekedők útvonalát**. Ezzel együtt szélesebb zavarásmentes szakaszt biztosítottunk a tervezett Közösségi Ház homlokzata előtt.

RENDEZVÉNYTÉR / PIHENŐTÉR

Az új 3300 m² alapterületű **többfunkciós rendezvényteret** a Zsókavár utcára merőleges rendszerben **a jelenlegi park középső részén alakítottuk ki** az új Közösségi Hához kapcsolódva. Az előzetes vizsgálatok alapján megállapítottuk, hogy a környező városrész zöldfelülettel megfelelően ellátott, azonban a városrész központjából **hiányzik a közösségi aktivitás központi elemét képviselő városi tér és a jelentősebb vízfelület**. Ezek a tények is alátámasztották azt a döntésünket, hogy a parkban **a burkolt felületek arányát nagy mértékben növeljük**, valamint egy **nagy egybefüggő vízfelületet alakítsunk ki**.

A díszter és a mellette vezető sémák vonalvezetésében a **tiszta, egyszerű formák** uralkodnak. A téglalap alakú dísz- és rendezvénytér két oldalán vezet egy-egy egyenes vonalú sémák a Zsókavár utcára merőlegesen. A **délkeleti oldalon lévő sémák fűzi fel a térfalat alkotó épületeket**, a új megjelenésű cukrászdát, és a szintén megújult áruházat, valamint erre a tengelyre kötöttük be az új parkoló egységet.

A tér teljes mértékben szilárd díszburkolattal kialakított felület, csak a meglévő **faállomány értékes egyedeit tartottuk meg a téren**, elsősorban az épülettől távolabb lévő térrészekben. Ez a fás terület, központjában egy interaktív díszmedencével pihenőtérként is funkcionál. Ezek a fák humanizálják a teret, árnyékot adnak úgy, hogy közben nem zavarják a tér eseményeit, még nagyobb rendezvényeit sem, hiszen alattuk **szabad az átlátás** az egész téren. A nagy átmenő forgalmat biztosító téren külön kihívás nyugodtabb zónák kialakítása úgy, hogy ne aprózzuk fel a területet. Erre a célra „**tér-a-térben**” **elemek**, egyedi kialakítású, a **rendezvénytér síkjából finoman ülőmagasságig emelkedő** (2-4%),

„lebegő” felületek, lemezek szolgálnak, melyeket a meglévő fák köré szervezve helyeztük el. Ezzel a megoldással a tér részét képezik, belesimulnak a tér egészébe, mégis valamelyest **védtettek a célirányosan átközlekedőkkel szemben**. A lemezek „U” alakban alulról megvilágítást kapnak, így a **sötétedés utáni látvány meghatározó elemei**.

A **Főtér** természetes kőburkolatot kapott. Négyféle kőburkolatot alkalmaztunk 1 méteres szélességű sávokban eltérő szélességben rakva. Ez a **szürkés és barnás színű kövek keverésével létrejött finoman árnyalt burkolat** fedi a teljes rendezvényteret, melyen a megjelenő ferde fehér beton felületek jól érvényesülnek.

A területen **állandó, és ideiglenes jellegű rendezvények** megtartására is sor kerülhet. **Nagyobb szabású rendezvény** esetén a Községi Ház épülete elé felállított **színpad jól látható a tér egészéről**. A tér közepén a nagyszínpad tengelyében elhelyezett mediabox biztosítja a felállított „keverőpult” erős- és gyengeáramú ellátását. A tér szélén elsősegély sátor állítható fel, mentőautó és rendőrautó számára biztosítottunk megállási lehetőséget a Művelődési ház délkeleti oldalán. Tömegrendezvény idejére, amikor a Községi Házban és a szolgáltatóházban kialakított illemhelyek kapacitása nem elégséges mobil toalett egységek állíthatók fel a térszéleken (erre alkalmas lehet a parkoló melletti zöldsáv). A tér alkalmas **szabadtéri kiállítások, irodalmi, kézműves foglalkozásokkal egybekötött zenei események** megrendezésére is, **ünnepekhez kapcsolódva** (pl. gyereknap, húsvét, karácsony, stb.) a téren kevésbé koncentrált rendezvények megtartására is lehetséges. Ilyen alkalmakkor a fix színpadrész mellett a telepített mediaboxokra csatlakozással lehetőség van további –akár egymással párhuzamosan futó- előadások, vetélkedők, kvízzjátékok megtartására is. Elképzelhető pl. a téren megjelenő kiemelt lemezek kis színpadként való használata, így egy időben megrendezhető egy zenés előadás és egy prózai műsor, a tér középső traktusában pedig az eseményhez kapcsolódó pl. kézműves vásár és foglalkozás tartható meg.

Téli időszakban egy kisebb **jégpálya felállítása** nagyon népszerű **állandó eleme lehet a térnek**, melyet úgy helyeztünk el, hogy a téren való átközlekedés zavartalanul működhessen. A tér szélső területein helyet kaphatnak **karácsonyi vásár** kisebb pavilonjai is.

INTERAKTÍV TÉR

A rendezvénytér **DNy-i oldalán** a Művelődési Házzal átellenes oldalon egy zöldfelületekkel tagolt **fiatalos, játékos „élményteret”** alakítottunk ki a klasszikus játszóterektől eltérő módon berendezve, érdekes tárgyi elemekkel felszerelve. Ez **nem egy körülkerített játszótér**; önálló egység, de mégis **része a térnek**, melytől a fás pihenő zóna választja el (és ez is kapcsolja egybe vele). Az ünnepélyes rendezvénytér mellett itt zöldfelületekkel lazítottuk fel a burkolatot, a gyalogos közlekedés útvonalai szerteágaznak. Olyan **interaktív tárgyakat helyeztünk itt el**, melyek pl. kézi erőhatásokra különféle hangjelzéseket adnak ki. Visszatérő elem itt is az elemelkedő lemezfelület, mely érdekességével itt is növeli a térelményt. Az itt használt térburkolat a központi rendezvénytér burkolatától karakteresen eltér. A sötét bazaltbeton burkolatban világos színű kanyargó sávyszerű minta jelenik meg. Ez a felület aszfaltkrétázásra is kiválóan alkalmas.

VÍZFELÜLETEK

Az interaktív tér és a pihenőtér határán tervezett szintén **interaktív díszmedence** a két tér forgópontja. A medencében elhelyezett **„színes kígyó” vízképe**, a feltörő vízugarak magassága és a megjelenés gyakorisága **burkolatba süllyesztett érzékelők segítségével befolyásolható** (pl. jelölt köveken történő ugrálással)

A tervezési terület északi részén meghagyott igetes parkrész középső területén egy **nagy vízfelületet, tavat alakítottunk ki**, mellyel a parkban tartózkodók számára **új élményt nyújthatunk** úgy, hogy két közlekedési útvonal által közrezárt, ugyan értékes növényállománnyal rendelkező, de jelenleg **aktívan nem használt területet hasznosítunk**. A nagy vízfelület kondicionáló hatása révén **javítja a park mikroklímáját**, esztétikus térszervező elem, a **Községi Házat kiemeli** környezetéből. Partja épített, kavicsos sétaúton körbe járható. Több helyen közvetlenül megközelíthető a vízfelület, széles lépcső vezet le a vízhez, de van olyan partszakasza is, ahol vízi növények jelennek meg. A tóba telepített szökőkút fúvóka egy **vízoszlopot lő a magasba felkiáltójelként**, jelezve hogy ezen a területen „történik valami érdekes”. A két vízfelületen túl a rendezvénytér burkolatába épített fúvókákból érkező **vízpára (köd) teszi kellemessé a tér mikroklímáját**. A ködfúvókák szakaszosan üzemelnek, a rendezvényeket nem zavarják.

A meglévő díszmedence mostani környezetébe nem illeszkedik megfelelően, területen belüli áthelyezését javasoljuk.

SZOBROK

A Nyírpalota út mentén lévő **Újpalota alapítására felállított szobor** egy olyan jel a téren, amin már messziről megakad a délről érkezők a szeme. A körülötte lévő zöldfelület jelenleg is ki van emelve az utca szintjétől. Ezt a **kiemelt zöldfelületet megszelésítettük**, mögötte a buszváró felé a burkolatot kiterjesztettük. Az emléktáblát a zöldfelület szélére a gyalogos út mentén helyeztük el, hogy könnyen megtalálható legyen, míg magát az **alapkő pozícióját nem változtattuk**.

A **Tenke Tibor emlékkövet szintén eredeti helyén tartottuk meg**. Így azt most a **vízparti sétaúton haladva érhetjük el**.

KÜLSŐ FOGYASZTÓTEREK

A **Főtér életéhez szervesen hozzátartoznak** a kávézató, étkező, beszélgető emberek. A Községi Ház rendezvénytér felőli oldalán az épületben elhelyezkedő kávézó tölti be ezt a szerepet, néhány a térre is kitelepülő fogyasztóegységgel. Ugyancsak a **tér felé néznek a cukrászda terasza, valamint** a Nyírpalota út oldalán lévő átépülő buszmegálló melletti

szolgáltatóház kiülői. Az igényekhez igazodó mennyiségben kitelepülő fogyasztóhelyek szervesen illeszkedik a tér arculatába, a vendégek „belakják a „teret”.

UTCABÚTOROK

A téren elhelyezésre kerülő utcabútorok kiválasztásánál, tervezésénél a burkolatokkal, épületekkel való összhang elérése volt a cél. Igyekeztünk jól használható, progresszív elemeket elhelyezni. A tér középső részét –az elemelt teraszok kivételével- szabadon hagytuk. A “tér-a-térben” lemezekre lapos, kavicsszerű ülőköveket helyeztünk el, de ezeknek a ferde lemezeknek a szélén is lehet üldögélni. A nagyobb pihenőzónák elsősorban a rendezvénytér szélein, illetve a parkosított részekben helyezkednek el. Itt támlás és támla nélküli padokat helyeztünk el. Jelentős számban szükséges elhelyezni még hulladékgyűjtőket, kerékpártárolókat is a területen, azonban ezeket ebben a fázisban és léptékben nem ábrázoltuk.

TÉR-, ÉS DÍSZVILÁGÍTÁS

A terület központi jellege miatt a világítás is kiemelt jelentőséggel bír. A javasolt kiépítés időben kitolja a téren való tartózkodást, ami a közterületek értékét tovább növeli. A berendezések -mint az utcabútorzat részei- nappal is a tér látványelemei. A megvilágítás megcélzott szintje a téren kellemes, látási komfortot biztosító világítási szint, mely a megcélzott közlekedés szintjéhez szükséges megvilágítást is biztosítja.

A központi rendezvénytér két oldalán szabályos rendben helyeztük el a teret vertikális értelemben is díszítő, 10 méter magas oszlopra felhúzott haragszerű lámpatesteket. Ezek a lámpatestek jelentik az alapvilágítást, melyet kiegészít a ferde lemezek alsó síkjában elhelyezett díszvilágítás. A parkosított részekben középmagas, egyszerű formájú világító oszlopokat osztottunk ki, míg a tó, az azt átszelő sétányok mentén alacsony világító pollerek adnak esti megvilágítást.

INFORMÁCIÓS FELÜLETEK

Információk elektronikus közlésére a Nyírpalota úti buszmegálló melletti szolgáltatóház oldalán elhelyezett felület és a Közösségi Ház teljes Zsókavár utcai homlokzata lesz alkalmas.

ZÖLDFELÜLETI ELEMEL, NÖVÉNYALKALMAZÁS

A zöldfelület aránya a mostanihoz képest csökkent, a jelenlegi övezeti előírástól kb. 5%-kal marad el. Az aktív zöldfelület részének tekintjük a mintegy 1300 m² alapterületű vízfelületet is. Úgy gondoljuk, hogy egy főtér esetében, amely egyesíti magában a rendezvény, pihenő és játék funkciókat 25% zöldfelületi arány adhat kellően szabad kezdet a térformáláshoz. Ehhez képest a tervben ábrázolt 30%-os arány (tekintetbe véve, hogy a telken belül 4 épület és az új 60 fős parkoló is jelentős lapterületet foglal) optimálisnak mondható, különösen mivel ennek nagy része koncentráltan, jól feltártan a tó környezetében helyezkedik el.

Ütemezési javaslat

Első ütemként megvalósítandó a közösségi ház és a Zsókavár utca környéki pavilonépületek elbontása, az új parkolók egy részének elkészítése (ideiglenes parkolók kialakítása) az **új Újpalotai Közösségi Ház megépítése a rendezvénytérrel együtt** az áruház északi határáig, **valamint** a terület sarkán lévő **tó és környéke**.

Második (és további) ütem(ek)ként megvalósíthatóak elsősorban az áruház előtti térrész (**tér befejezése**) egészen a Nyírpalota utcáig, az **áruház új tér felőli homlokzatának** kialakításával. Majd a cukrászda bontása és az **új cukrászda kialakítása** és a **parkoló befejezése** következhet. Ezután a tér nyugati oldalán lévő buszmegálló (Nyírpalota utcai) és környékének kialakítása az **üzletek** átépítésével és a **nyilvános illemhelyel**. A második ütem tulajdonképpen elemenkénti külön-külön ütemezésben is megvalósítható.